

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerda, 1939. VII. 5.

KERESZTENY POLITIKAI NAPILAP

XV. évfolyam 150. szám

A szegedi gyümölcs

Az isteni jóság megjutalmazta az emberek fáradozását, gyümölcsök sulyától terhesek a fák. Ahogy ez a juliusi szellő megbibbenti az ágak zöld fátyolát, pirosuló gyümölcsök füzére tűnik elő. A gondviselés bőségesen adakozó kedvvel jutalmazta meg a szorgalmat és áldozatkészséget, dús termést adnak és ígérnek a fák s talán a szőlő sem fogja cserbenhagyni a gazdát, aki egy hosszú év izgalmas nyugtalanságával, bőséges kiadásával és fáradhatatlanságával készülődik a szüretre. Amit az Isten jósága adhatott, megáldva a munkát, a földet és termékeinyé téve a fát, azt megadta irgalmas és áldástosztó kegye; de megteszik-e az emberek is azt, amit ez a bőséges ajándék tesz kötelességükké?

A szegedi gazdákat éveken keresztül tartó s legjobb szándékú propagandával meggyőzték arról, hogy *át kell térniük a gyümölcsstermelésre*. A város is dícséretes módon vette ki részét ebből az agitációból s a gyümölcsfák *tízzeit* osztotta szét a gazdák között. S a szegedi gazdáknak meg is volt az a fogékonyság, érdeklődés és hozzáértés, gyümölcsöskerteket varázsoltak a szegedi homokra s olyan gyümölcskultúrát fejlesztettek ki szinte pár év alatt, hogy most már Kecskeméttel bátran versenghetnek az elsőségért. Amit a gazdáknak el kellett végezniük ahhoz, hogy ez a város a *magyar gyümölcsstermelés központja* legyen, annak nagyobb és nehezebb részét, már elvégezték. Ma már tudósai élnek Szegeden a gyümölcsstermelésnek, ma már nemcsak a szegedi gyümölcsnek, hanem a nevesebb termelők gyümölcseinek is *márkája van*.

De mégsem elég az, amit a gazdák végezhettek és végeztek, nem elég a „szemnek, száznak ingeré”-t kitenyészteni a homokon, nem elég, hogy a dilettantizmust magasszínű gyümölcskultúrává emelték, a *gyümölcsöt nemcsak termelni kell, el is kell adni* s olyan árat kell biztosítani számára, ami méltó a munkához, amit ráfordítottak s az áldozatokhoz, amit meg kellett érte hozni. S az idei év tapasztalatai — pedig még csak elején vagyunk a gyümölcsértékesítés szezonjának — rendkívül súlyos gondokat szülnek. Hiába termelték Szegeden a legkitűnőbb meggyet, ami máskor a *világpiac csemegéje volt*, az most itthon poshadt el a termelő kosaraiban, mert nem volt, vagy csak alig volt export s a külföldi államok, barátok és ellenfelek egyaránt, a magyar meggy átvételére semmi hajlandóságot nem mutattak. Amíg — pár napig csupán — volt export, a szegedi termelők 40—50 fillért kaptak egy kiló meggyért, de amikor egyszerre hét vagon meggyet utasítottak vissza a határon, a termelők 8—10 fillérért is alig tudták minőségben, mennyiségben kitűnő meggytermésüket értékesíteni.

Nem elég a gazdák fáradozása, áldozatos kísérletezése, amíg ki tudják tenyészteni a legízesebb és legszínesebb gyümölcsöt, az *értékesítést is meg kell szervezni és ezenfelül: meg kell szervezni a hazai gyümölcsfogyasztást*. A mi népünk egyáltalán nem pálinkaivó, de azért töményalkohol formájában még mindig többet fogyaszt a

gyümölcsből, mint friss állapotában. Már a belügyi kormányzat is észrevette, hogy a *magyar nép konyháját is meg kell reformálni s rá kell szoktatni a főzelékek fogyasztására is*. De mennyivel elsőbrendű s mennyivel könnyebben megoldható feladat volna a *gyümölcsfogyasztásra nevelni* azt a népet, amelyik a gyümölcsöt termeli. Mennyi egészség, mennyi fiatalság, mennyi vitamin van a gyümölcsben s milyen keveset fogyaszt belőle a mi magyar népünk. Pedig szebb gyümölcsöt előállíthatnak a gyümölcsös-nagyüzemekben, de ízesebb, táplálóbb, illatosabb és aromásabb gyümölcsöt nem tudnak termelni sehol. Olesósága és ízéssége, szemnek és száznak kívánatossága arra predesztinálja, hogy a világpiac legkeresettebb terméke legyen s most itt a gond, mert itt az Isten bőséges áldása s a magyar gazdának a nagy termés nagyobb csapás, mint a jég és fagy, mert most még az értékesítés gondja is nyakába szakadt. Pedig ehhez ért a legkevesebb s ez az egyetlen, aminek nehézségeivel nem tud megbirkózni.

A város hatósága úgy intézi az aktákat

s úgy tölti el a hivatalos órákat, mintha a gyümölcsértékesítés gondja nem is nehezedne a szegedi termelőkre, mintha nem is lenne közigazgatási feladat annak a segítségnek nyújtása, amelyre a gazdák nagy-szerű teljesítményükkel érdemessé tették magukat. Legalább a kormányzat s a Külkereskedelmi Hivatal figyelmét hívnák föl és *tartanak ébren*, legalább azokat a hatósági szerveket foglalkoztatnák a mindennap tapasztalataival és panaszaival, amelyek tudnának valamit tenni annak érdekében, hogy a *szegedi gyümölcs kijusson a világ piacára*. A város kisgyűlése elég jókor emelte föl figyelmeztető szavát, hogy milyen veszedelmek fenyegetik a szegedi termelőket, ha az isteni kegyelem bő termést ad. Nem tudjuk, követte-e tett a figyelmeztető szót, de azt látiuk, hogy *eredmény* nem követte.

A veszedelem már a Kapukon dörömböl, város, hatóság, tegye meg kötelességét, hogy külföldre kerülhessen a szegedi gyümölcs. A város fogja elveszíteni azt, amit a gazdák elveszítenek, a város sorsa: a gazdák sorsa.

Enyhült a danzigi feszültség

Anglia újabb biztosítékot ad Lengyelországnak — Folytatódnak a sorozatos tanácskozások — Angol hajóraj készül a Balti-tengerre

Moszkvában további tárgyalások kezdődnek, London szerint „jelentékeny haladás történt”

London, július 4. Az európai feszültség közepette nagy érdeklődés előzte meg azt a jegyzéket, amelyet a lengyel kormány a danzigi szenátushoz intéz a város bizonyos katonai intézkedéseivel kapcsolatban. A jegyzékhez Varsó kikérte London és Páris hozzájárulását is.

Norton varsói angol ügyvivő szoros érintkezésben áll a lengyel kormánnyal. Az angol fővárosban úgy tudják,

Lengyelország kérni fogja a danzigi szenátust, vessen véget haladéktalanul a militarizálási tevékenységnek,

utalással a szabadváros alkotmányára. Varsó közölni fogja Danzig válaszát Londonnal és ha a válasz nem lesz kielégítő, akkor Anglia, Franciaország és Lengyelország újból tanácskozik a további lépésekről.

A Financial Times lehetségesnek tartja, hogy

az angol kormány újból figyelmezteti Németországot Anglia szándékaira a danzigi probléma egyoldalú megoldása, vagy Lengyelország függetlenségének veszélyeztetése esetén.

Hír szerint a figyelmeztetést a berlini angol ügyvivő fogja a német külügyi hivattal közölni.

„Anglia a végsőig teljesíti kötelességeit”

London, július 4. A londoni lengyel nagykövet Varsóba repült, hogy kormányát a belvettről tájékoztassa. A Press Assotiation szer...

Halifax lord külügyminiszter a tegnap este folytatott beszélgetés során biztosította a lengyel nagykövetet, hogy Anglia szilárdul el van tökéltve, hogy szükség esetén a végsőig teljesíti Lengyelországgal szemben vállalt kötelezettségeit.

Henderson Londonba repült

London, július 4. Henderson berlini angol nagykövet repülőgépen Londonba érkezett és haladéktalanul tájékoztatta Chamberlain miniszterelnököt és Halifax lord külügyminisztert.

Berlin a nemlétező „államcsinyról”

Berlin, július 4. A berlini sajtó gunyosan ír az angol és francia lapok danzigi puccsbüheiről, amelyek szombaton délutánra jósolták az államcsinyt. A lapok azt állítják, hogy most is csak a németelelmes gyűlölet szüleménye volt a rémhírterjesztés. A „Lokalanzeiger” emlékeztet arra, hogy az angolok és a franciák ilyen rémhírterjesztéssel dolgoztak 1938. májusában, amikor a cseh-szlovák szövetségesről volt szó.

Angol és francia hajók Gdyniában

Kaunas, július 4. A litván lapok szerint Lengyelország lázas sietséggel szaporítja élelmi-szeranyagait. A német határ közelében lakó lengyel parasztokat kötelezték, hogy sürgősen végezzék el az aratást és behordást.

Kaunasi jelentés szerint Gdyna kikötőjébe állandóan érkeznek megrakott és felfegyverzett brit és francia hajók és Lengyelország Nagybritanniától 1.300.000.000 zloty kölcsönt kap,